

Ashampoo

Office 2016

Dr. Pétery Kristóf

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Pétery Tamás
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-673-0

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2016
© Mercator Stúdió, 2016

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
T: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ.....	27
KEZDŐ LÉPÉSEK	30
A program környezete	30
Az Ashampoo Office 2016 rendszerkövetelményei	31
Letöltési lehetőségek.....	33
A program telepítése	33
A program módosítása, eltávolítása	36
A billentyűzet	37
Az egér	41
A program indítása	43
A segítség.....	49
A súgó tartalomjegyzéke	50
A súgó tárgymutatója.....	50
Keresés a súgóban.....	51
Tippek.....	53
Navigáció.....	53
A névjegy	53
Jogosultság megadása.....	54
ALAPÉRTELMEZÉSEK.....	55
A program szoftverkönyezete, ablakai	55
A TextMaker képernyő elemei	55
Navigációs lehetőségek.....	59
Dokumentum ablakok.....	61
Oldalsáv	63

Állapotsor.....	65
Segédeszközök	66
Nagyítás	70
Párbeszédpanelek és parancsok.....	71
Eszköztárak.....	73
Megjelenítési üzemmódok.....	74
Standard nézet	75
Teljes képernyő	75
Folytonos nézet	77
Főoldalak nézet	78
Vázlat nézet.....	79
Alapszolgáltatások.....	80
Kurzormozgatás	80
Szövegírás, javítás	81
Kész szövegek bevitele	84
Szövegkijelölés.....	86
Vágás és áthelyezés	87
Keresés a szövegben	89
Szövegrészek cseréje	92
Szerkesztőparancs visszavonása.....	94
Szerkesztőparancs ismétlése	94
Ugrás adott helyre	95
Automatikus javítás	95
Szinonimaszótár	95
Állománykezelés.....	97
Új állomány létrehozása	101
Fájlok megnyitása és mentése	102
Meglévő dokumentum megnyitása	103
Állományok keresése	108
Egy állomány lezárása	110
A dokumentum tárolása.....	110
Változatok kezelése.....	112

Állományok törlése	113
Állományok tulajdonságai	113
Állományok csoportos nyomtatása	124
Állományok átnevezése	125
Állományok postázása	125
A munka befejezése	126
Megszakítás nélküli programfuttatás	126
Alapértelmezett ikonparancsok	127
Standard eszköztár	129
Diagram eszköztár	132
Formázás eszköztár	132
Objektumok eszköztár	135
Úrlapok eszköztár	140
Csoportos levélküldés eszköztár	144
Kép eszköztár	144
Áttekintés eszköztár	146
Táblázat eszköztár	148
Élőfej és élőláb eszköztár	149
Környezeti beállítások	150
Nézet beállítások	151
Általános beállítások	153
Szerkesztés beállítások	155
Megjelenés beállítások	156
Nyelvi beállítások	158
Fájlok beállításai	159
Rendszer beállítások	161
Betűtípus beállítások	162
Az eszköztárak beállítása	163
Billentyűparancsok beállítása	165
A DOKUMENTUM FORMÁZÁSA	167
DTP ALAPOK	168
A tipográfia jellegzetességei	169

Tipográfiai mértékrendszer	169
A tipográfiai közlés elemei	170
A betű	171
Betűtípusok.....	172
Velencei reneszánsz antikva	173
Francia reneszánsz antikva	174
Barokk antikva	174
Klasszicista antikva	175
Betűtalpas lineáris antikva	176
Betűtalp nélküli lineáris antikva.....	176
Egyéb antikvák	177
Írott típusok.....	178
Dísz- és reklámbetűk.....	178
Törtvonalú betűk.....	178
Idegen betűtípusok	179
Betűfajták, változatok	179
Betűfokozatok megválasztása	180
Betűtípusok megválasztása.....	181
A sor	186
A szövegtömb.....	186
A szabadsoros szöveg	187
A sorcsoport	187
Tipográfiai díszek	189
Illusztrációk.....	189
A tipográfiai kompozíció.....	190
Tördelési szabályok.....	190
LAP- ÉS SZAKASZFORMÁZÁS	197
Mesteroldalak kezelése	201
Oldalszámozás	202
Fejléc, lábléc, élőfej, élőláb	203
Szakaszok, fejezetek formátuma.....	204
Laptördelés szabályozása	206

Szakasz-, oldal- és hasábtörések.....	210
Oldalháttér.....	211
KARAKTERFORMÁZÁS	212
Váltás kis- és nagybetű között.....	219
Iniciálé.....	219
Szövegkiemelés.....	220
Hiperhivatkozás.....	220
BEKEZDÉSFORMÁZÁS.....	222
Szegélyek.....	229
Oldalszegélyek.....	231
Tabulátorok beállítása.....	232
Felsorolásjelölés és számozás.....	235
SABLONOK ÉS STÍLUSOK	240
Meglévő stílusok használata.....	241
Stílusalkalmazás formázószalaggal.....	242
Stílusalkalmazás minta alapján.....	243
Stílusalkalmazás billentyűvel.....	245
Új stílus létrehozása.....	245
Stílus létrehozása szerkesztés előtt.....	246
Stílus rögzítése stílusjegyek alapján.....	247
Stílus átvétele dokumentumból.....	248
Meglévő stílusok módosítása.....	249
Stílusok törlése.....	250
OBJEKTUMOK.....	251
Keretek kezelése.....	251
Objektumok beillesztése.....	251
Beágyazott objektum szerkesztése.....	254
Csatolt objektum szerkesztése.....	255
Objektum konvertálása.....	256

Táblázatok beépítése	257
Képek beszúrása	260
Alakzatok beszúrása	264
Grafikon beillesztése	266
Adatok módosítása	267
Diagramtípus váltása	269
Diagramok formázása	269
TextArt objektumok.....	272
Egyenletek beillesztése	273
Az egyenletszerkesztő parancsai	276
Edit	276
Nézet	276
Format	276
Style	279
Size	280
Egyenletszerkesztő eszköztár	281
Az eszköztár szimbólumai	282
Az eszköztár mintái	285
PLANMAKER ALAPÉRTELMEZÉSEK.....	290
Fogalmak magyarázata	290
A program szoftverkönyezet, ablakai	292
A PlanMaker képernyő elemei.....	292
Navigációs lehetőségek.....	296
Dokumentum ablakok.....	298
Oldalsáv	299
Állapotsor.....	300
Nagyítás	300
Párbeszédpanelek és parancsok.....	301
Eszköztárak.....	303
Megjelenítési üzemmódok	305
Standard nézet	306
Képletek megjelenítése	307

Szintaxis kiemelése	307
Sor & oszlop élőfejek	308
Megfigyelési ablak	308
Ablaktáblák rögzítése	309
Objektum és Szerkesztés üzemmód	310
Teljes képernyő	310
Nyomatási kép nézet	311
A cellák	312
Alapszolgáltatások	313
Kurzormozgatás	313
Kijelölések	315
Adatbevitel	315
Csoportos cellatartalom-kitöltés	316
Cellák automatikus feltöltése	317
Egyszerű trend készítése	318
A cellák beszúrása	319
A cellák törlése	321
Cellatartalom vagy formátum törlése	323
Vágás, másolás és áthelyezés	323
Szerkesztőparancs visszavonása	329
Szerkesztőparancs ismétlése	329
Ugrás adott helyre	330
Automatikus javítás	330
Automatikus kitöltés	331
Automatikus számolás	332
Helyesírás-ellenőrzés	333
Állománykezelés	336
Új állomány létrehozása	338
Fájlok megnyitása és mentése	340
Meglévő dokumentum megnyitása	341
Állományok keresése	346
Egy állomány lezárása	347

A dokumentum tárolása.....	348
Változatok kezelése.....	349
Állományok törlése	350
Állományok tulajdonságai	350
Állományok csoportos nyomtatása	360
Állományok átnevezése.....	360
Állományok postázása.....	360
A munka befejezése	361
Megszakítás nélküli programfuttatás	361
Alapértelmezett ikonparancsok.....	362
Standard eszköztár.....	364
Diagram eszköztár.....	368
Formázás eszköztár	369
Objektumok eszköztár	372
Úrlapok eszköztár.....	377
Képlet vizsgálat eszköztár	384
Kép eszköztár.....	386
Környezeti beállítások.....	387
Nézet beállítások	388
Általános beállítások.....	388
Szerkesztés beállítások.....	390
Megjelenés beállítások	392
Nyelvi beállítások.....	396
Fájlok beállításai.....	397
Rendszer beállítások	399
Betűtípus beállítások	400
Az eszköztárak beállítása	401
Billentyűparancsok beállítása	403
SZÁMOLÁS, KÉPLETEK HASZNÁLATA.....	405
Lecke – AutoSzum alkalmazása.....	407
Keresés és csere.....	408
Adatok érvényesítése	411

Korlátozás nélküli bevitel	413
Egész szám korlátozás.....	413
Az adatok érvényességének műveletei	413
Tizedestört korlátozás	414
Lista korlátozás.....	414
Dátum korlátozás.....	416
Idő korlátozás	416
Szöveghossz korlátozás	417
Egyéni korlátozások	417
Figyelmeztető üzenetek beállítása	417
Hibajelzés beállítása.....	418
Lecke – Egyéni korlátozások.....	421
Számítási műveletek	422
Hivatkozások	424
Tetszőleges név megadása.....	425
Automatikus névadás	427
Név beillesztése	427
Lecke – Hivatkozás a névre.....	428
Hivatkozásoperátorok.....	429
A képletek alkalmazása	430
A képletek szintaxisa	431
Lecke – Tömbképlet alkalmazása	435
Képletek operátorai	436
FÜGGVÉNYEK	439
Függvények használata.....	439
Függvény beírása.....	439
Függvény beillesztése	441
A leggyakoribb függvények	444
Lecke – Összegzés két irányban.....	445
Adatbázis és listakezelő függvények	446
Lecke – név adása	447
AB.ÁTLAG	448

AB.DARAB	448
AB.DARAB2	448
AB.MAX	449
AB.MEZŐ	449
AB.MIN	449
AB.SZÓRÁS	450
AB.SZÓRÁS2	450
AB.SZORZAT	450
AB.SZUM.....	450
AB.VAR	450
AB.VAR2	451
Matematikai és trigonometriai függvények	451
ABS	451
ACOSH.....	452
ARCCOS	452
ARCCOT	452
ARCCOTH.....	453
ARCSIN	453
ARCTAN.....	453
ARCTAN2.....	454
ASINH.....	454
ATANH	454
ÁTLAGHA.....	455
ÁTLAGHATÖBB	456
COS.....	457
COSH	457
COT	457
COTH	458
CSONK.....	458
ELŐJEL	458
FAKT	459
FAKTDUPLA	459

FOK.....	459
GYÖK.....	459
GYÖKN.....	460
GYÖKPI.....	460
HATVÁNY.....	460
INT.....	461
INVERZ.MÁTRIX.....	461
KEREK.FEL.....	461
KEREK.LE.....	462
KEREKÍTÉS.....	462
KITEVŐ.....	463
KVÓCIENS.....	463
LKO.....	464
LKT.....	464
LN.....	464
LOG.....	465
LOG10.....	465
MARADÉK.....	466
MARADÉKP.....	466
MDETERM.....	467
MSZORZAT.....	467
NEG.....	468
NÉGYZETÖSSZEG.....	468
PADLÓ.....	468
PÁRATLAN.....	469
PÁROS.....	469
PI.....	469
PLAFON.....	470
RADIÁN.....	470
RÉSZÖSSZEG.....	470
SIN.....	471
SINH.....	471

SORÖSSZEG	471
SZORZAT	472
SZORZATÖSSZEG	472
SZUM	472
SZUMHA	473
SZUMHATÖBB	474
SZUMX2BŐLY2	475
SZUMX2MEGY2	476
SZUMXBŐLY2	476
TAN	477
TANH	477
TIZEDESEK	477
TÖBBSZ.KEREKÍT	477
TRANSZPONÁLÁS	478
VÉL	478
VÉLETLEN.KÖZÖTT	479
Lecke – Címletezés	479
Lecke – Térfogatszámítás	480
Szövegfüggvények	481
AZONOS	481
BAL	481
CSERE	481
FIX	482
HELYETTE	482
HOSSZ	483
JOB B	483
KARAKTER	483
KIMETSZ	483
KISBETŰ	484
KÓD	484
KÖZÉP	484
NAGYBETŰS	485

ÖSSZEFŰZ	485
PÉNZNEM	485
SOKSZOR	485
SZÖVEG.....	486
SZÖVEG.KERES	486
SZÖVEG.TALÁL.....	487
TISZTÍT	488
TNÉV	488
Logikai függvények.....	488
ÉS.....	489
HA	490
Lecke – Logikai függvények	490
HAMIS	491
IGAZ	491
NEM.....	491
VAGY.....	492
XVAGY	492
Információs függvények.....	493
CELLA	493
DARABTELI.....	494
DARABÜRES	494
FÁJLNÉV	495
HIBA	495
HIBA.E.....	495
HIBA.TÍPUS.....	496
HIBÁS.....	496
HIVATKOZÁS.....	496
KÉPLET.....	496
LAPNÉV	497
LAPSZÁM.....	497
LEGUTÓBBMENTETT	497
LEGUTÓBBNYOMTATOTT	498

LOGIKAI	498
NEM.SZÖVEG.....	498
NINCS	498
PÁRATLANE	498
PÁROSE.....	499
SZÁM.....	499
SZÁMP	499
SZÖVEG.E	500
TERÜLET	500
TÍPUS	500
ÜRES.....	501
Dátum- és időműveletek.....	501
DÁTUM.....	501
DÁTUMÉRTÉK.....	502
DÁTUMTÓLIG.....	502
EDATE.....	503
EOMONTH	503
ÉV.....	504
HÉT.NAPJA.....	504
HÉT.SZÁMA	505
HÓNAP.....	505
HÓNAP.UTOLSÓ.NAP	505
IDŐ	506
IDŐÉRTÉK	506
ISO.HÉT.SZÁMA.....	506
KALK.DÁTUM.....	507
KALK.MUNKANAP	507
MA	509
MOST	509
MPERC.....	509
NAP.....	510
NAP360	510

NAPOK.....	511
NAPPERÉV	511
NAPPERHÓNAP	511
ÓRA.....	511
ÖSSZ.MUNKANAP	512
PERCEK.....	512
Lecke – Dátumfüggvények	512
Pénzügyi számítások.....	513
BMR.....	514
ÉSZÖ.....	514
Feladat – értékcsökkenés-leírás számítás.....	515
FORINT.DEC.....	516
FORINT.TÖRT	517
JBÉ.....	517
KCS2	518
KCSA.....	519
LCSA	519
LRÉSZLETKAMAT	520
MEGTÉRÜLÉS.....	520
MÉ.....	521
MR.....	522
NÉVLEGES	523
NMÉ.....	523
ÖSSZES.KAMAT.....	524
ÖSSZES.TŐKERÉSZ.....	525
PER.SZÁM	526
PRÉSZLET	526
RÁTA.....	527
RECEIVED	529
RÉSZLET	529
RRÉSZLET.....	530
TÉNYLEGES.....	531

XMBR	531
XNJÉ	532
Lecke – Törlesztőrészlet.....	533
Különféle függvények	534
CÍM.....	534
ELTOLÁS	535
FKERES	535
HAHIBA	537
HIPERHIVATKOZÁS	537
HOL.VAN.....	538
INDEX.....	539
INDIREKT.....	540
KÉPLETSZÖVEG.....	541
KERES	542
KIMUTATÁSADATOT.VESZ	543
LAP.....	544
OSZLOP.....	544
OSZLOPOK.....	545
RÓMAI.....	545
SOR.....	545
SOROK.....	546
VÁLASZT.....	546
VKERES.....	547
Statisztikai függvények	548
ÁTL.ELTÉRÉS.....	548
ÁTLAG.....	549
ÁTLAGA	549
BÉTA.ELOSZLÁS.....	550
BINOM.ELOSZLÁS	550
BINOM.ELOSZL.TART	551
CSÚCSOSSÁG	552
DARAB	552

DARAB2	553
DARABHATÖBB	553
DARABTELI.....	554
ELŐREJELZÉS	554
EXP.ELOSZLÁS	555
F.ELOSZLÁS.....	555
F.PRÓBA.....	556
FERDESÉG	556
FI	557
FISHER	557
GAMMA.ELOSZLÁS.....	557
GAMMALN	558
GAUSS	558
GYAKORISÁG.....	559
Lecke – Tömbképletek.....	559
HARM.KÖZÉP	560
HIPERGEOM.ELOSZLÁS	560
INVERZ.BÉTA.....	561
INVERZ.FISHER	562
INVERZ.F	562
INVERZ.GAMMA.....	563
INVERZ.KHI	564
INVERZ.LOG.ELOSZLÁS	564
INVERZ.NORM	565
INVERZ.STNORM	565
INVERZ.T	566
KHI.ELOSZLÁS	566
KHI.PRÓBA	567
Lecke – Homogenitásvizsgálat	567
Lecke – Függetlenségvizsgálat	569
KICSI	569
KOMBINÁCIÓK	570

KORREL.....	570
KOVAR.....	571
KRITBINOM.....	571
KVARTILIS.....	572
LIN.ILL.....	572
LOG.ELOSZLÁS.....	575
LOG.ILL.....	575
MAX.....	576
MAX2.....	577
MEDIÁN.....	577
MEGBÍZHATÓSÁG.....	577
MEREDEKSÉG.....	578
MÉRTANI.KÖZÉP.....	578
METSZ.....	579
MIN.....	579
MIN2.....	580
MÓDUSZ.....	580
MULTINOMIAL.....	580
NAGY.....	581
NEGBINOM.ELOSZL.....	581
NORM.ELOSZL.....	582
NORMALIZÁLÁS.....	582
NÖV.....	583
PEARSON.....	584
PERCENTILIS.....	584
POISSON.....	585
RÉSZÁTLAG.....	586
RNÉGYZET.....	586
SORSZÁM.....	587
SQ.....	587
STHIBAYX.....	588
STNORMELOSZL.....	588

SZÁZALÉKRANG	588
SZÓRÁS	589
SZÓRÁSA	589
SZÓRÁSP	590
SZÓRÁSPA	590
T.ELOSZLÁS	590
T.PRÓBA	591
TREND	592
VALÓSZÍNŰSÉG	593
VAR	593
VARA	594
VARIÁCIÓK	594
VARP	595
VARPA	595
WEIBULL	596
Z.PRÓBA	596
Technikai függvények	597
BESSELI	597
BESSELJ	597
BESSELK	597
BESSELY	598
BIN.DEC	598
BIN.HEX	598
BIN.OCT	599
DEC.BIN	600
DEC.HEX	601
DEC.OCT	601
HEX.BIN	602
HEX.DEC	603
HEX.OCT	603
HIBAF	604
HIBAFKOMPLEMENTER	604

KÉPZ.ABSZ.....	604
KÉPZ.ARGUMENT.....	605
KÉPZ.COS.....	605
KÉPZ.EXP.....	605
KÉPZ.GYÖK.....	606
KÉPZ.HÁNYAD.....	606
KÉPZ.HATV.....	606
KÉPZ.KONJUGÁLT.....	606
KÉPZ.KÜL.....	607
KÉPZ.LN.....	607
KÉPZ.LOG10.....	607
KÉPZ.LOG2.....	608
KÉPZ.ÖSSZEG.....	608
KÉPZ.SIN.....	608
KÉPZ.SZORZAT.....	609
KÉPZ.VALÓS.....	609
KÉPZETES.....	609
KOMPLEX.....	610
KONVERTÁLÁS.....	610
KÜSZÖBNÉL.NAGYOBB.....	611
OCT.BIN.....	611
OCT.DEC.....	612
OCT.HEX.....	612
TIZEDES.....	613
MUNKALAPOK FORMÁZÁSA.....	614
Sormagasság, oszlopszélesség.....	616
Automatikus formázás.....	618
Számformák.....	619
Pénznem formátumok.....	622
Dátum formátumok.....	622
Igazítások.....	623
Karakterek formázása.....	625

Szegélyek	626
Kitöltő minták	628
Cellák zárolása	629
Feltételes formázás	631
Színskálák alkalmazása	632
Adatsávok beállítása	635
Ikonkészletek használata	639
Formázás speciális cellatartalom alapján	641
Formázás rangsor alapján	642
Új formázási szabály készítése	643
Formázási szabály másolása, törlése	644
Lecke – Automatikus formázás képlet alapján	646
Stílusok	649
Stílusok létrehozása	650
Stílusok módosítása	651
Stílusok alkalmazása	651
MUNKALAP-MEGJELENÍTÉS	652
Munkalaptagolás	652
Lista rendezése	654
Szűrt listák	656
Listaszűrés autoszűrővel	656
Helyezettek szűrése	659
Átlag feletti-alatti szűrése	660
Összetett szűrés	660
Célérték keresése	661
Esetek kezelése	663
PRESENTATIONS ALAPÉRTELMEZÉSEK	667
A program szoftverkönyezete, ablakai	667
A Presentations képernyő elemei	667
Dokumentum ablakok	671
Ablaktáblák	673

Állapotsor.....	675
Segédeszközök	675
Nagyítás	677
Párbeszédpanelek és parancsok.....	677
Eszköztárak.....	679
Megjelenítési üzemmódok.....	681
Dia nézet	682
Bemutató létrehozása – gyorstalpaló	686
Vázlat nézet.....	688
Bemutató módosítása – gyorstalpaló	691
Jegyzetek nézet.....	692
Diarendező nézet	693
Diaképek sorrendjének megváltoztatása – gyorstalpaló.....	697
Bemutatók vetítése	699
A vetítés alatti menüparancsok.....	700
Időzített vagy kézi vezérlésű vetítés	702
Alapértelmezett ikonparancsok.....	704
Standard eszköztár.....	706
Formázás eszköztár	709
Objektumok eszköztár	711
Táblázat eszköztár	717
Diagram eszköztár.....	719
Kép eszköztár.....	719
Környezeti beállítások.....	721
Nézet beállítások	721
Általános beállítások.....	723
Szerkesztés beállítások.....	724
Megjelenés beállítások	726
Nyelvi beállítások.....	728
Fájlok beállításai.....	728
Rendszer beállítások	730
Betűtípus beállítások	731

Az eszköztárak beállítása	732
Billentyűparancsok beállítása	734
ELŐADÁS, BEMUTATÓ, JEGYZET KÉSZÍTÉSE.....	737
Fájlformátumok és könyvtárak	739
Állományok és kezelésük	740
Bemutató létrehozása.....	742
Meglévő bemutató megnyitása.....	743
Gyors elérés	747
Állományok keresése	748
Állomány lezárása	749
Bemutatók mentése.....	750
Fájlmentés – gyorstalpaló.....	750
Állományok tulajdonságai	751
A munka befejezése	755
Szövegszerkesztés.....	755
Kurzormozgatás	755
Szövegírás, javítás	756
Szövegkijelölés.....	758
Vágás és áthelyezés	759
Keresés a szövegben	761
Szövegrészek cseréje	762
Szerkesztőparancs visszavonása.....	763
A BEMUTATÓK FORMÁZÁSA	764
Általános stílusbeállítások	764
Elrendezés beállítása	765
Háttér beállítása	766
Szolid szín beállítása.....	766
Minta beállítása	768
Háttérkép beállítása.....	768
Átmenetes hátterek	769
Összetartozó színek alkalmazása	770

Beépített alakzatok kezelése	772
Szövegrészek formázása	781
Betűtípuscsere.....	783
Bekezdés igazítások.....	784
Behúzások és térközök	785
Felsorolásjelek módosítása	786
Tabulátorok beállítása	787
Egyéb beállítások	790
Összefoglalás dia	790
Fejléc és lábléc.....	792
OBJEKTUMOK.....	794
Keretek kezelése, elrendezések	794
Objektumok beillesztése	794
Beágyazott objektum szerkesztése	797
Csatolt objektum szerkesztése	799
Objektum konvertálása	799
Táblázatok beépítése	801
Képek beszúrása	805
Fényképalbum készítése	809
Alakzatok beszúrása	811
Médiaklipek használata	813
Multimédiás segédeszközök.....	813
Médiaklip beillesztése.....	814
Hang beszúrása	815
Grafikon beillesztése	816
Adatok módosítása	817
Diagramtípus váltása	819
Diagramok formázása	819
IRODALOM.....	823

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

Gombamód szaporodnak a számítógépek az irodákban és az otthonokban egyaránt. Szinte mindegyik személyi számítógépen – az operációs rendszertől függetlenül – megtalálható valamilyen irodai alkalmazáscsomag, például a szinte egyeduralkodó – bár meglehetősen drága – Microsoft Office, Wordperfect Office, Ability, Magyar-Office vagy a könyvünk tárgyát jelentő, olcsóbb Ashampoo Office. Ezek mellett elérhetők a nyílt forráskódú és ingyenesen letölthető alternatív megoldások (OpenOffice, LibreOffice) is, amelyek általában az „ős” StarOffice programcsomagra vezethetők vissza.

A minden szokásos irodai tevékenységet felölelő, komplex programcsomagok piacán a Microsoft 1983-ban jelent meg a Worddel, 1985-ben az Excellel, a PowerPoint 1987-ben keletkezett. A programcsomag részei már ekkor igen nagymértékben kapcsolódtak egymáshoz. Az egyre újabb fejlesztések tudatosan törekedtek az együttműködés fokozására. A Microsoft ugyanakkor kisebb képességekkel, de igen használható olcsó irodai programcsomagot is kibocsátott MS Works néven.

Az e programokban alkalmazott megoldások igen hamar „kvázi” szabvánnyá lettek, más fejlesztők is igyekeztek a kipróbált megoldásokat alkalmazni. Ennek igen eltérő szerepű programok esetében az lehet az oka, hogy az adott program kezelése sokkal könnyebben elsajátítható, ha a felhasználói környezet, illetve kezelői felület elemei már máshonnan ismertnek tekinthetők.

Hamarosan megjelentek és szolgáltatásaikban egyre jobban megközelítették a vetélytársak (többek között a Corel, IBM, Novell, Sun) programjai is a Microsoft vezető irodai programcsomagjának lehetőségeit. Ezek közül kiemelkedett az eredetileg német StarOffice, amelynek különlegessége volt a magas fokú integráltság, az alkalmazási terület, a platformok széleskörűsége, illetve ingyenes elérhetősége. Ezt a szoftvert korábban – tizenkét évvel ezelőtt –

külön, papíros és elektronikus formában megjelent kötetekben tárgyaltuk.

Az Ashampoo Office programcsomag fejlesztését szintén több évtizede, illetve verzióinak kiadását a német SoftMaker Software GmbH 1987-ben kezdte. Azóta a csomagot számos, köztük szerencsére a magyar nyelvre is lefordították. Ugyanakkor a kézikönyv angol nyelvű maradt – talán ez segít könyvünk forgalmában...

A csomag jelenleg három elemből áll:

- a szövegszerkesztő (Microsoft Word kompatibilis) *TextMaker*,
- a táblázatkezelő (Microsoft Excel kompatibilis) *PlanMaker*,
- a bemutatókészítő (Microsoft PowerPoint kompatibilis) *Presentations* programból.

A programok kezelő felülete szinte minden elemében a közismert Microsoft Office 2003-as, tehát még menüszerkezetes verziójának felel meg, így használata könnyen elsajátítható. Ugyanakkor a programcsomag telepíthető különféle Linux disztribúciókra és Android eszközökre is.

A programok mindegyike többé-kevésbé írja-olvassa az általánosan elterjedt Microsoft Office 2000-es változatától és más konkurens szoftvertermékekben készített állományokat, beleértve a régebbi *doc*, *xls*, *ppt* és 2007 utáni XML alapú *docx*, *xlsx*, *pptx* formátumokat is. A többé-kevésbé azért kell említenünk, mert a kompatibilitás addig érvényes, amíg nem használunk az MS Office-ban különleges szolgáltatásokat, extra függvényeket, mezőkódokat, egyes VBA kódokat. A programok ugyanakkor olvassák a fenti formátumok jelszóval védett változatait is.

A szövegszerkesztőből exportálhatunk *doc*, *docx*, *pdf*, grafikus és *HTML* formátumokba is.

A 2016-os verzióban nyomon követhetjük a dokumentumok verzióit is.

Emellett használhatunk beépített képkereteket, intelligens vezetővonalakat, vágthatjuk a képeket közvetlenül a dokumentumban. A formázás módosításai valós idejű mintaképen követhetők. A beépített diagramminták száma több, mint 80.

A program támogatja az érintőképernyős és a HD monitorokon végzett munkát. Nyelvi ellenőrzője, elválasztási rendszere hús

nyelvet ismer (a magyar nélkül, mert sajnos a felület magyarítása nem terjedt ki a nyelvi lokalizációra).

A könyv szerkezete segít az Ashampoo Office 2016 titkainak mind mélyebb megismerésében (a könyv megírásakor ez volt a legfrissebb verzió). Az első fejezetben írtuk le a program telepítésével, futtatásával, illetve a különleges, magas fokon integrált felhasználói felülettel kapcsolatos általános tudnivalókat. A következő fejezetek fokozatosan vezetnek be a programok használatába. Ezek már felteleznek bizonyos – a korábbi fejezetekben ismertetett vagy a gyakorlatban megszerzett – ismereteket, ezért a kezdők számára mindenképpen javasoljuk a könyv olvasását az első fejezetnél kezdeni.

Minden további fejezet épít a korábbi részekben taglalt részletekre, fogalmakra, amelyeket az adott, általában az első előfordulási helyen részletezünk.

Sajnos a program fordítása nem tökéletes. Mindenesetre mi szövegűen írjuk le az üzeneteket és mindent megmagyarázunk.

A leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows XP, illetve 7 operációs rendszerek, vagy későbbi változataik alapfokú ismerete. Mivel mi a programot a legjobban elterjedt Windows 7-10 operációs rendszer alatt futtatunk, ezt tükrözi szóhasználatunk, a Windowsos szakkifejezések alkalmazása is. Azonban némi asszociativitással ezek szintén alkalmazhatók a Windows XP operációs rendszerre is.

A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszős formában szeretnék elkészíteni dokumentumaikat, látványos bemutatókat szeretnének tartani, amihez ezúton is sok sikert kívánunk.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Hévíz, 2016. július

Köszönettel

a szerző.

KEZDŐ LÉPÉSEK

Ebben a fejezetben az Ashampoo Office 2016 változatának általános ismertetésére törekszünk. Bemutatjuk a program telepítését, kezelői felületének elemeit, a beviteli perifériák kezelését és az általános, állományokkal kapcsolatos műveleteket (a speciális vonatkozásokra később térünk ki). Az itt tárgyalt alapszolgáltatások ismerete feltétlenül szükséges a program működtetéséhez. Itt ismertetjük a segítő és oktató rendszer alkalmazását is.

Az ismertetés további részében dokumentumnak nevezzük az Ashampoo Office programmal előállított, lemezen tárolt állományt. Ezek az állományok tartalmazhatnak bitképeket, címszerkesztővel készített grafikus szövegeket, képleteket, normál, szöveges bekezdéseket, alakzatokat, alakzatátmeneteket, hatásokat, szimbólumokat, kitöltéseket, táblázatokat, stb. A dokumentum formázása a „végtermék” megjelenésének alakítását jelenti (lapméretek és irányítottág, hasábok, igazítások, szegélyezés, karakterformák, a szöveg különféle kiemelése, hatások alkalmazása).

A leírásban a leütendő billentyűket keretezve jelöljük, például: **Enter**. Az egyszerre leütendő billentyűket (a billentyűkombinációkat) a következőképpen jelöljük, például: **Ctrl+B**, a funkcióbillentyűk jele: **F1**...**F12**. Az egyes menük parancsaira menü/parancsnévvel hivatkozunk, például: **Fájl/Bezár**. Ha egy almenüre hivatkozunk, akkor az almenüt megjelenítő parancsot a következő módon írjuk le, például: **Új ▸**. A parancsokat **vastag** betűvel írtuk. Ugyanígy vastag betűvel jelöljük a párbeszédpaneleken előforduló gombokat is, például: **Megnyitás**, vagy **Mégse**.

A program környezete

Környezeten mindazon eszközök összességét értjük, amelyek egy program használatát lehetővé teszik. Ezek alapvetően két részre oszthatók: a hardverre (mint a futtató gép és a perifériák együttese)

és a szoftverre. E két csoport egyes részei már nem is választhatók szét. Mindenesetre a „vasat”, azaz a számítógépet a szoftver, vagyis a programok üzemeltetik, vezérik és szabályozzák működését. Ebben a részben a hardverkörnyezetet ismertetjük, a szoftverkörnyezetre és a kezelői felületre később, a program telepítésének leírása után térünk ki. Akkor már ugyanis a leírtakat követhetjük a számítógép képernyőjén, a program futtatása közben.

Az Ashampoo Office 2016 rendszerkövetelményei

A Windows XP SP2 és az ez utáni változatai, a különféle Linux változatok, amelyek az Ashampoo Office futtatásának alapkövetelményei, 350 MHz-es Pentiumnál régebbi típusú processzort használó számítógépeken nem futnak, tehát az ilyen operációs rendszereket, környezeteket megkövetelő alkalmazásokhoz legalább ilyen gép kell. A számítógép típusát, összetételét alapvetően az operációs rendszer igénye szabja meg. Az alábbiakban ismertetjük az Ashampoo Office működtetéséhez éppen elégséges, illetve célszerűen megfelelő PC-összetételeket.

Microsoft Windows

- Windows XP SP2, Windows Vista, Windows 7–10;
- Pentium-kompatibilis PC (Pentium III, Athlon vagy újabb rendszer ajánlott);
- 256 MB RAM (512 MB RAM ajánlott);
- Legalább 500 MB szabad lemezterület a telepítéshez (JRE-vel). A telepítés és az ideiglenes fájlok törlése után az Ashampoo Office kb. 300 MB helyet foglal.
- 1024 × 768 vagy magasabb felbontás 256 színnel.

Linux

- Linux kernel 2.6.18 vagy újabb,
- glibc2 2.5 vagy újabb,
- gtk 2.10.4 vagy újabb;
- 256 MB RAM (512 MB RAM ajánlott)
- 300 MB szabad lemezterület

- X-szerver 1024 × 768 vagy magasabb felbontással és legalább 256 színnel

Android

- Android 4 vagy újabb
- ARM kompatibilis processzor
- 512 MB RAM
- 300 MB szabad lemezterület
- 1024 × 768 vagy magasabb felbontás 16,7 millió színnel

Megjegyezzük, hogy a Linux és Android támogatást a program angol nyelvű dokumentációjából vettük át, ugyanakkor a fejlesztők webhelyéről csak a Windows XP – Windows 10 változatokon futó telepítőkészletek tölthetők le. A Linux és Android támogatású verziókat a SoftMaker webhelyéről javasolják letölteni.

Az elkészített dokumentumokat végső soron ki akarjuk nyomtatni, így az Ashampoo Office konfigurációjából nem hiányozhat a nyomtató sem. Az íráskép minősége szempontjából a tintasugaras nyomtató a lézerrel közel egyenértékű, sőt egyes esetekben az olcsóbb lézernyomtatókét felül is múlják, azonban az előbbiek stabilitása és sebessége nem felel meg a professzionális alkalmazás igényének. Ha színesben akarunk nyomtatni, akkor azonban – egyelőre legalábbis – nem látszik jobb (olcsóbb) megoldás a tintasugaras nyomtatóknál.

Az igen elterjedt mátrixnyomtatók általában akkor alkalmazandók, ha az ütéses elven működő nyomtatás előnyét ki tudjuk használni. Ez mindmáig az átütő leporellópapírt használó többpéldányos nyomtatás területe. A leporellópapírokat erre a célra gyártják előre nyomtatott űrlapként is (például számla vagy egyéb bizonylat). A mátrixnyomtatók egyéb előnyökkel is rendelkeznek, mint az olcsóság, az alacsony fajlagos nyomtatási költség, megbízhatóság, némi típusnál a megerősített hálózati igénybevételre alkalmasság. Ezzel szemben általában zajosak és az írásminőségük sem felel meg minden célra.

A nyomtató többletköltségét csökkenthetjük, ha irodánkban több szövegszerkesztő és egyéb, a nyomtatót használó rendszer működik, ugyanis célszerű, ha egy nyomtató több számítógépet szolgál ki. A professzionális konfigurációhoz lézernyomtató szükséges, ez alapszinten ma már olcsónak tekinthető eszköz (a megfelelő minő-

ségű és teljes oldalra kiterjedő grafikák nyomtatásához ezek memóriáját is bővíteni kell). Drágább változataik alkalmasak a PostScript, színes, kétoldalas, esetleg A3 méretű nyomtatásra is. Különleges kiállításúak a többfunkciós eszközök, amelyek a nyomtatási minőségben kisebb (korábban nagyobb) engedményei mellett biztosítják a nyomtató fénymásolóként, faxként, lapolvasóként való használatát is.

Letöltési lehetőségek

Az Ashampoo Office 2016 programcsomag legújabb, 30 napig ingyenesen futtatható változata letölthető a <https://www.ashampoo.com/hu/usd/pin/0638/office-software/Ashampoo-Office-2016> webhelyről. Akár ugyanitt kezdeményezhetjük a programcsomag megvásárlását (jelenleg mintegy 80 dollárért, a korábbi verzióról frissítés 32 dollárba kerül).

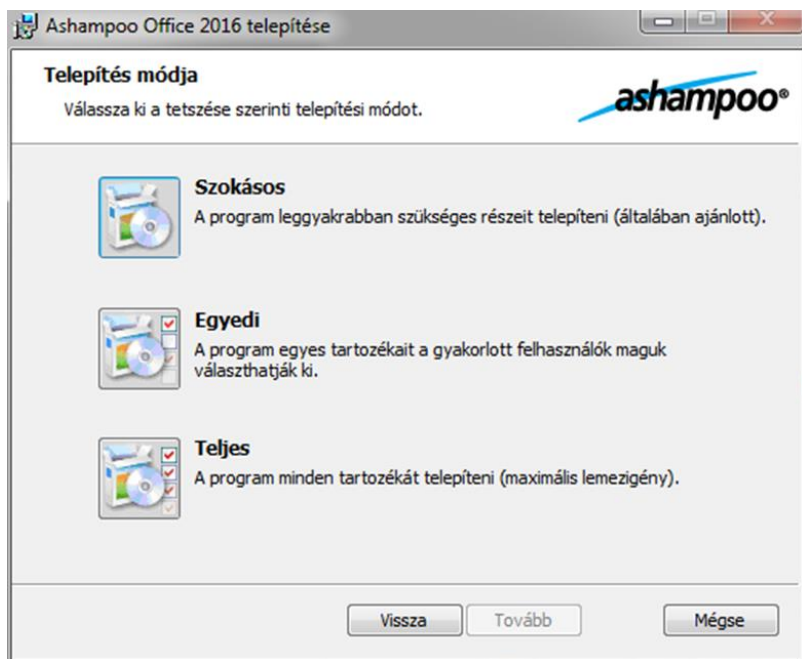
A Linux és Android operációs rendszert támogató verzió a Google Play webáruházból, vagy a <http://www.softmaker.com/en/softmaker-office> oldalról tölthető le.

A program telepítése

A programtelepítés lépései:

1. Ha a letöltés után nem indul el azonnal a telepítés, akkor programcsomag letöltése után keressük meg a telepítő programot (*ashampoo_office_2016_2016.741_sm.exe*), majd kettős kattintással, vagy helyi menüje **Futtatás rendszergazdaként** parancsával indítsuk el. Ha nem rendszergazdaként használjuk a gépet, akkor a következő párbeszédpanelen a **Futtatás** gombbal engedélyezzük a rendszergazdai használatot! Ez a használat így csak a telepítés idejére érvényes.
2. A telepítő következő párbeszédpaneljén, amelyen jelzi a telepítés indítását, kattintsunk a **Tovább** gombra!
3. A következő párbeszédpanelen kattintással válasszuk ki a listából a telepítés nyelvét, majd kattintsunk az **OK** gombra!
4. A telepítő következő üdvözlő párbeszédpaneljén kattintsunk a **Tovább** gombra!

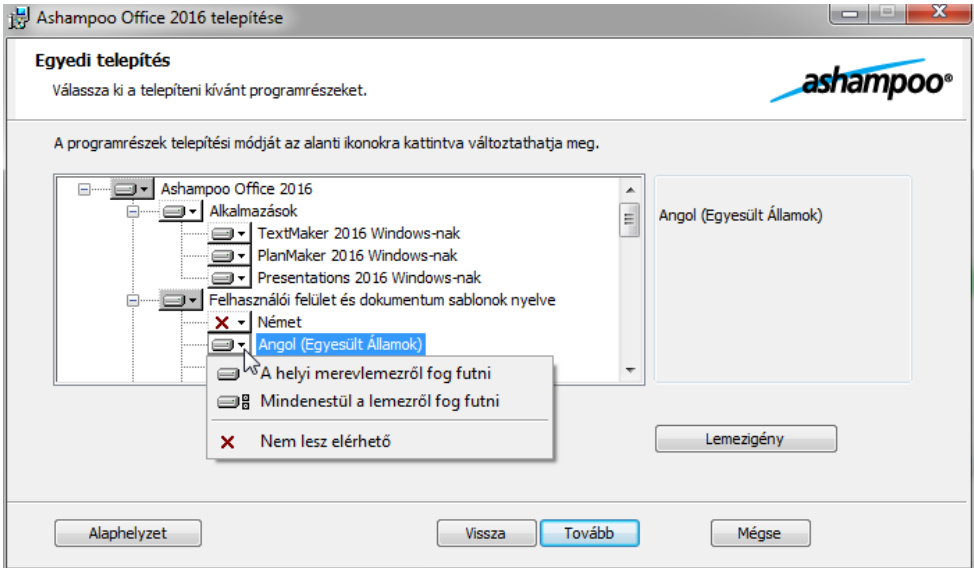
5. A **Telepítés módja** párbeszédpanelen válasszunk a **Szokásos**, **Egyedi**, **Teljes** lehetőségek közül (lásd az 1-1. ábrát).

1-1. ábra. Kiválasztjuk a telepítés módját

6. Ha az **Egyedi** telepítési módot választottuk, akkor az **Egyedi telepítés** párbeszédpanelen állítsuk be a telepítés helyét! Olyan mappát adjunk meg, amelyen legalább 500 MB szabad terület van. Ha a rendszermeghajtón (a Windowst tartalmazó meghajtón) ennél kevéssel (értsd egy-két gigabájtal) van több, akkor mindenképpen válasszunk másik meghajtót, mert a Windows számára előbb-vagy utóbb kevés lesz a hely... A bal oldali listapanelben fehér színű gombokkal jelennek meg azok a funkciók, komponensek, amelyek teljes egészében a számítógépre települnek. Szürkén jelennek meg azok a gombok, amelyekhez kapcsolt funkciók csak részben települnek. A többi jelzés és a telepítési lehetőségek közötti választás akkor jelenik meg, ha egy ilyen gombra kattintunk. Választhatjuk a helyi merevlemezre, vagy hálózati meghajtóra telepítését az aktuális ágnak, valamint az ágból kiinduló összes többi ágnak,

alfunkciónak, vagy a telepítés kizárását. A szükséges szabad lemezterületet a **Lemezígény** gombra kattintva, egy újabb párbeszédpanelen tekinthetjük meg. A beállítások után kattintsunk a **Tovább** gombra!

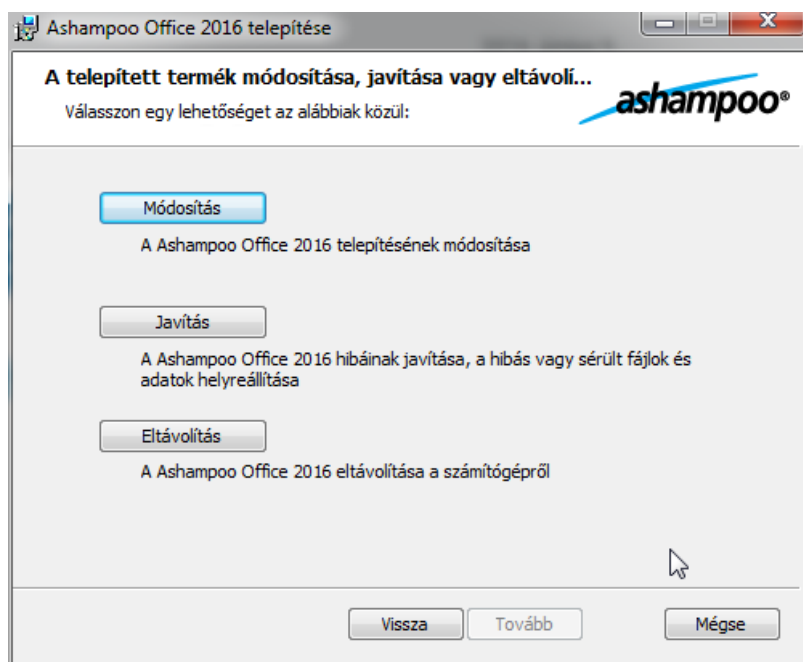

1-2. ábra. Megadjuk a telepítendő összetevőket

7. Ha szükséges, jelölőnégyzetekkel adjuk meg, hogy milyen fájlkiterjesztéseket kapcsolunk az Ashampoo alkalmazásokkal, vagyis ha a Microsoft Word, Excel, PowerPoint fájljainak alapértelmezett kezelőjéül az Ashampoo Office programot választjuk. Ha a Microsoft programokat továbbra is használjuk, akkor inkább hagyjuk üresen ezeket a jelölőnégyzeteket! Ugyanitt beállíthatjuk, hogy gépünk felhasználói számára is engedélyezzük az Ashampoo programok futtatását, vagy kizárólagosan fenntartjuk a futtatási jogot magunknak. A beállítások után kattintsunk a **Tovább** gombra!
8. A **Készen áll a telepítésre** párbeszédpanelen kattintsunk a **Telepítés** gombra!
9. A program ezt követően telepíti a programot a megadott meghajtóra, mappába. Végül kattintsunk a **Befejezés** gombra!
10. Az első futtatás előtt indítsuk újra a gépet!

A program módosítása, eltávolítása

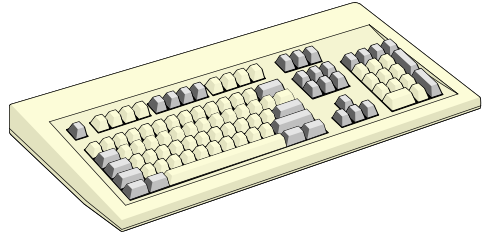
A program módosításához ismét a telepítőt kell elindítanunk. Ekkor azonban a fenti 5. lépésben megjelent párbeszédpanel helyett a karbantartó párbeszédpanel jelenik meg, amelyen választhatunk, hogy módosítunk a telepített összetevőkön, kijavítjuk a telepítési hibákat vagy töröljük a programot a számítógépről. Az eltávolításhoz használhatjuk a Windows Vezérlőpultjának **Program eltávolítása** funkcióját is.

1-3. ábra. A program javításának, módosításának eszköze

A billentyűzet

Az írógéphez hasonló billentyűzet rész a szöveg begépelésére, adatok bevitelére szolgál. A többi billentyűt a parancsok kiadására, illetve a kurzor¹ (fénymutató) mozgatására, a táblázat cellái között és a cellatartalommal való közlekedésre használjuk. A parancsok kiadására két módszert alkalmazhatunk: a menüsorból a billentyűzettel vagy az egérkurzorral kiválasztjuk, majd az **Enter**, illetve az egér bal gombjának lenyomásával kezdeményezzük a parancs végrehajtását.

Csak a billentyűzetet alkalmazva a képernyő második sorában álló menüsorba az **Alt** billentyűt lenyomva jutunk. Ezt követően a menüsor kiemelt (aláhúzott) karaktereinek egyikét lenyomva, vagy a kijelölőmező² a **↑** vagy **↓** kurzormozgató billentyűkkel mozgatva egy újabb menüt gördítünk le, ahonnan a megfelelő parancs kiválasztása az eddig leírtakhoz hasonló módon történhet. A főmenü kiválasztásához a **←**, **→** billentyűket, az almenü legördítéséhez és a menü tételek kiválasztásához a **↑**, **→** billentyűket használjuk. A kijelölt parancs végrehajtását az **Enter** gomb lenyomásával indítjuk. Ha a legördült menüben valamely parancs nincs kiemelve (halvány színnel jelenik meg), akkor az az adott helyzetben nem alkalmazható (értelmetlen lenne például a vágás a táblázatban, amíg nincs kijelölve a kivágandó részlet). Ha nem akarjuk a kiválasztott parancsot indítani, akkor az **Esc** billentyűt kell lenyomni. Ezzel visszatérünk a dokumentum szerkesztéséhez.

---

¹ *kurzor*: grafikus karakter – általában vízszintes vagy függőleges villogó vonalka – amellyel a program jelzi a dokumentumban az aktuális pozíciót, a következő bebillentyűzendő karakter helyét.

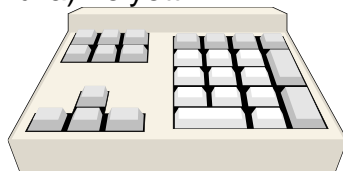
² *kijelölőmező*: a kurzormozgató billentyűkkel mozgatható inverz sáv, amellyel listákban, menükben megjelöljük azt a tételt, melyet az **Enter** billentyű lenyomásával választunk ki.

A legördülő menü³ parancsai mellett egyes helyeken billentyűzet-kódok figyelhetők meg (gyorsbillentyűk). Szövegszerkesztés közben ezeket a gombokat (billentyűkombinációkat) lenyomva az adott parancs azonnal végrehajtásra kerül.

A billentyűzettel a Windows alatt is vezérelhetjük a programokat, bár sokszor kényelmetlenebbül, mint a parancsok egeres megfelelőivel. Néha előfordul, hogy egyes műveletek elvégzése könnyebb lesz egyetlen billentyűkombináció (több billentyű egyszerre történő) leütésével, mintha az egeret használnánk. Néhány parancsot az egér és a billentyűzet együttes használatával tudunk kiadni. A billentyűkombinációkat a felsorolt billentyűk együttes megnyomásával vihetjük be. Például a **Ctrl** és az **B** billentyű együttes megnyomásakor a programban félkövérre vált az adott betűtípus. Az ilyen, együttes billentyűlenyomásokat, azaz billentyűkombinációkat a könyvben együttes keretben jelöljük, például: **Ctrl+B**.

A szöveg bevitele csak a billentyűzet segítségével oldható meg. A betűk bevitelére szolgál a billentyűzet központi része, az úgynevezett *írógép-billentyűzet*. E billentyűzetrésznek színe általában világosabb. A magyar írógéphez szokott felhasználóknak ügyelni kell arra, hogy az angol klaviatúrán nemcsak az ékezetes betűk vannak más helyen, hanem az Y és a Z betű is fel van cserélve. A kezdőknek, illetve írógéphez szokott felhasználóknak nehéz megszokni esetleg azt is, hogy a számítógépen nem szabad I (l) betűt írni a 2-es szám helyett, sem pedig O betűt (o) a 0 (nulla) helyett.

A különböző nemzeti jellegzetességeket tartalmazó karakterekhez speciális billentyűzet-beállítás tartozik. A Windows **Start** menüjének **Beállítások/** (vagy **Sajátgép/**) **Vezérlőpult/Billentyűzet** programjával állíthatjuk be az elsődleges (például a magyar) és a másodlagos (például az amerikai) billentyűzet-elrendezést, valamint a köztük átkapcsolást lehetővé tevő billentyűkombinációt. Az írógép-billentyűzeten is bevihetünk számokat. Erre a célra azonban (különösen, ha sok

³ *legördülő menü*: olyan, a parancsok listáját tartalmazó menü, amely a menü nevére kattintás vagy kurzormozgató billentyűs kiválasztás után gördül le, azaz megjeleníti a menü többi részét.

számot kell bevinnünk) célszerűbb a billentyűzet jobb oldalán található, számológép-kiosztású billentyűcsoportot, a *numerikus billentyűket* használni. Ha a **Num Lock** rögzülő váltóbillentyű nincs benyomva, akkor a numerikus billentyűzet a kurzor mozgására használható, a rajtuk olvasható nyilak és feliratok szerint. Ellenkező esetben, a **Num Lock** lenyomott állapotában vihetjük be a számokat. A billentyűzet még nem említett részei vezérlőfunkciókat töltenek be. A numerikus billentyűzettel különleges karaktereket is bevihetünk (lásd alább).

Az **Alt**, **Ctrl**, **Shift** billentyűk önmagukban (saját) funkció nélküli váltóbillentyűk, amelyekből 2-2 darab áll rendelkezésre, ezeket mindig valamely más billentyűvel együtt kell használni. Például a **Shift** billentyű és valamely kurzormozgató billentyű együttes lenyomása az adott irányban kijelöli a szöveget, táblázatot vagy objektumot. A **Shift** billentyű lenyomásával válthatunk az írógép-billentyűzeten található betűk kis (kurrens) és nagy (verzál) változata között. Ha a **Caps Lock**⁴ rögzülő váltóbillentyű – más szóval állapotbillentyű – nincs lenyomva, akkor a betűbillentyűt magában lenyomva kisbetűt kapunk, a **Shift** billentyű lenyomásával együtt, nagyot. Tehát e tekintetben a **Shift** billentyű szerepe megfelel az írógép betűváltójának. Az **Alt** billentyű menüparancs-kiválasztó szerepét korábban ismertettük. Másik feladata a különleges karakterek beillesztésének segítése. Ilyen (például ékezetes stb.) karakterek beviteléhez az **Alt** billentyűt lenyomva kell tartanunk, miközben a numerikus billentyűzeten beütjük egy karakter kódját (a kódtáblázatok megtalálhatók például a nyomtatók kézikönyvében). Ezzel a módszerrel olyan betűket szúrhatunk a szövegbe, melyek a billentyűzeten nem szerepelnek. Egyes karakterek bevihetők a jobb oldali **Alt** billentyű nyomva tartása mellett az írógép-billentyűzetről is (például magyar billentyűzetkiosztásra kapcsolva az **Alt+á** billentyűkombinációval a ß betűt, az **Alt+q** billentyűkombinációval a \ jelet adhatjuk meg – ami az elérési utak megadásánál játszik fontos szerepet).

---

⁴ *CapsLock*: Az írógépen a váltórögzítőnek van hasonló szerepe.

A kurzor mozgatásának egeres módszeréről már tettünk említést, később részletezzük. A Windows és az Ashampoo Office – meglehetősen kényelmetlenül – eger nélkül is működtethetők, ekkor a billentyűzettel kell mozgatnunk a kurzort. A *kurzormozgató billentyűk* a billentyűzet , , , , valamint **Home**, **End**, **PgUp**, **PgDn** billentyűi, illetve ezeknek a **Ctrl** billentyűvel együtt lenyomott kombinációi.

Az Ashampoo Office állapot sorában megjelenő **SZÚR/ÁTÍR** feliratra kattintva vagy az **Insert** billentyűvel váltogathatunk a *beszúrásos* és a *felülírásos* szövegbevitel között. A *beszúrásos* szövegbevitelkor a begépelte szöveget követő szövegrészek jobbra mozdulnak, az új szöveg nem törli őket. A *felülírásos* szövegbevitel esetén az előzőleg begépelte, a kurzor helyén álló szöveget felülírjuk. A **Delete** billentyű a kurzor után álló betűt vagy a kijelölt dokumentumrészletet törli. A **Backspace** billentyű az írógép-billentyűzet jobb felső sarkában található, felirata rendszerint . Ez a billentyű a kurzor előtt álló betűk vagy kijelölt szövegrészek törlésére szolgál.

Az **Esc** billentyű a menük, párbeszédpanelek parancsainak végrehajtása előtt „menekülő” (Escape) gomb. Bárhol is vagyunk az adott programban, az **Esc** billentyű egyszeri vagy többszöri megnyomásával visszatérhetünk az utoljára elmentett munkaképernyőhöz. Funkciója megfelel a párbeszédpaneleken alkalmazott **Mégse** nyomógombnak.

A **Caps Lock** és a **Num Lock** *állapotbillentyűk*, vagy kapcsolók. A **Caps Lock** lenyomását követően begépelte szöveg nagybetűs lesz. Kisbetűt ekkor a **Shift** billentyű lenyomásával, kombinációként kell bevinni. A **Caps Lock** újbóli megnyomásával az eredeti állapotot állítjuk vissza.

Az **Enter** billentyű a számítógép és programok kezelésében nélkülözhetetlen. Ez a legnagyobb billentyű. Felirata több billentyűzeten: ↵. Megtalálható a numerikus billentyűzet rész jobb alsó sarkán is. Szövegbevitel során megfelel az írógépek „kocsivisszasoremelés” billentyűjének, emellett a parancsok végrehajtásának engedélyezésére szolgál (hasonlóan a párbeszédpanelek **OK**

gombjához, vagy az egeres kattintáshoz). Az **F1**... **F12** funkcióbilentyűkhöz rendelt parancsokat az adott helyen ismertetjük.

Az egér

Az egér egy grafikus pontkijelölő eszköz, amellyel könnyen mozoghatunk a dokumentum tartalma és a parancsok (menütételek) között. A szöveges (azaz szerkesztő-) kurzor pozicionálása az egér (egérkurzor) mozgatásával, majd az egér bal gombjának lenyomásával történik, ezt a továbbiakban kattintásnak nevezzük. Az egérrel kiválasztott parancsok így is indíthatók.

Mint korábban említettük, egér helyett alkalmazhatunk más grafikus pozicionáló eszközt, például fényceruzát, pozicionáló gömböt (trackballt – úgynevezett „hanyattegeret”), digitalizáló tábla szálkeresztjét. Ez utóbbi eszközöket általában lehet egérként installálni. A továbbiakban az egér használatát tételezzük fel. Említettük már a *kettős kattintást*, azaz a bal egérgomb kétszeri, gyors egymásutánban történő lenyomását. Ezzel a kijelölt objektumot vagy funkciót általában nemcsak kiválasztjuk, hanem el is indítjuk az objektumot – például rajzot – létrehozó programot, illetve a parancs végrehajtását. Ikonokhoz rendelt parancsok végrehajtásának indításához elegendő az egyszeres kattintás is, egyébként az egyszeri gombnyomás kijelöli a feladatot, a kettős kattintás pedig végrehajtja azt. Ha a kiválasztott parancsot mégsem akarjuk indítani, akkor kattintsunk az egérrel a menün kívüli területre. Bizonyos ikonokhoz menüket rendeltek, ezeket az ikon hosszabb megnyomásával jeleníthetjük meg. Az almenüket tartalmazó gombokon kis háromszög jelenik meg.

Az egérrel ikonokat, esetleg kijelölt szövegrészeket és objektumokat tudunk mozgatni az egyik helyről a másikra. Az ikonokat tartalmazó eszköztárat úgy mozgathatjuk például az egérrel, hogy az eszköztár ikonokat nem tartalmazó részére mutatunk, lenyomjuk a bal egérgombot (ezzel „megragadjuk” az objektumot), majd az egér mozgatásával kiválasztjuk új helyét. A mozgatás közben folyamatosan nyomva tartott bal egérgomb felengedésével szüntetjük meg a vonszolást. Ekkor rögzül az eszköztár az új helyen.

Az egérkurzor munkánk során a tevékenységnek megfelelő módon, jellegzetesen változtatja alakját. Ezzel jelzi a végrehajtható

funkciót is. A homokóra alakú egérkurzor a várakozást jelenti, ekkor a program hosszabb folyamaton dolgozik, várunk kell a további parancsok kiadásával. A Windows alá is fejlesztettek sok egyéb (például animált) kurzortípust, ezek más-más módon jelzik a várakozó állapotot. A Windows szokásos kurzortípusai:

Kurzor	Kurzor neve, megjelenés helye (alkalmazás leírása)
	Normál kijelölés: ez jelenik meg a menü és ikonparancsok, listaelemek kiválasztásakor, gördítő sáv alkalmazásakor.
	Munka a háttérben: várakozás. Ha ez az ikon látszik, nem adhatunk ki más parancsot (például az állományok keresése közben).
	Foglalt: a program egy hosszabban tartó műveleten dolgozik. Amíg ez az ikon látszik, nem adhatunk ki más parancsot.
	Szövegkijelölés: a munkaablak szerkesztőterületén, illetve az táblázatkezelő szerkesztőlécén vagy más programok szövegbeviteli mezőiben ilyen az egérkurzor alakja. Ezt (és a bal egérgombos kattintást) használva jelöljük ki a szöveges kurzor új helyét.
	Nem érhető el: ez akkor jelenik meg, ha az adott helyzetben valamely parancs nem érhető el.
	Függőleges átméretezés: a kijelölt objektum vízszintes szélein közepén elhelyezkedő fogópontok áthelyezésekor (átméretezésekor) jelenik meg.
	Vízszintes átméretezés: a kijelölt objektum függőleges szélein közepén elhelyezkedő fogópontok áthelyezésekor (átméretezésekor) jelenik meg.
	Átlós átméretezés 1: a kijelölt objektum sarkain elhelyezkedő fogópontok áthelyezésekor (az objektum átméretezésekor) jelenik meg. Ezzel egyszerre módosítjuk az objektum függőleges és vízszintes méretét.
	Átlós átméretezés 2: szintén az objektum átméretezésekor jelenik meg. Így egyszerre módosítjuk az objektum függőleges és vízszintes méretét

Kurzor	Kurzor neve, megjelenés helye (alkalmazás leírása)
	Áthelyezés: a kijelölt objektum belsejébe mutatva jelenik meg. Ha megjelent, akkor lenyomhatjuk a bal egérgombot, amelyet folyamatosan nyomva tartva az objektumot (például képet) új helyre mozgathatjuk.

Az egér (kattintások, sebesség) és az egérkurzor (forma) beállításának változtatására is lehetőségünk van a *Windows* alatt. A beállításokat a magyar nyelvű *Windows* esetében a **Start** menü vagy a **Sajátgép** programcsoport **Beállítások/ Vezérlőpult/Egérkezelés** programjával végezzük el.

A program indítása

A program indítása megegyezik az Office korábbi változataiból megismert módokkal. Ezek közül tetszés szerint választhatunk, majdnem mindegyik indítási mód mellett érveket lehet felsorakoztatni, melyeket az alábbiakban foglalunk össze.

- ✚ A programot indíthatjuk a Windows **Start**, vagy gombjára kattintás után a **Programok** (Minden program, Programs) csoportból, a **Futtatás** (Run) ablakból, vagy ha külön parancsikont készítettünk, akár a Windows munkaasztaláról, illetve a Tálca gyorsindítás sávjáról is. Ide a **Start/ Programok** ▶ menüből a bal egérgomb nyomva tartása közben húzhatjuk leggyakrabban használt programjainkat. Az ikonok itt a Windows minden indítása után azonnal megjelennek, így ez gyors programindítást biztosít, mivel egyetlen kattintás elegendő a művelethez, szemben a **Start** menüből történő indítással, amely legalább két kattintást igényel.

1-4. ábra. Ashampoo Office ikonok a Windows tálcáján

A parancsikont a Windows tálcájára helyezhetjük a **Start** menüben megjelenített program helyi menüjének **Rögzítés a tálcán** parancsával is (lásd az ábrát). A rögzítés a helyi menü **Rögzítés**